

# **INSTRUMENTTIVALINTOJEN STEREOTYPIOISTA**

Petro Pitkänen

Kandidaatintutkielma

Jyväskylän yliopisto

Musiikkikasvatus

Musiikin, taiteen ja  
kulttuurintutkimuksen laitos

Syyslukukausi 2017

## JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

<b>Tiedekunta - Faculty</b> Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta	<b>Laitos - Department</b> Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos
<b>Tekijä - Author</b> Petro Ville Pitkänen	
<b>Työn nimi - Title</b> Instrumenttivalintojen stereotypioista	
<b>Oppiaine - Subject</b> Musiikkikasvatus	<b>Työn laji - Level</b> Kandidaatintutkielma
<b>Aika - Month and year</b> Syyslukukausi 2017	<b>Sivumäärä - Number of pages</b> 29
<b>Tiivistelmä - Abstract</b> <p>Tutkin instrumenttivalintoja, siihen liittyviä stereotypioita ja sitä, kuinka niihin voi tulevana musiikinopettajana vaikuttaa. Instrumenttivalintoihin vaikuttaa moni asia ja siihen liittyvät stereotypiat ovat siitä tärkeä osa. Perehdyin ensin aiempiin tutkimuksiin aiheesta. Ensimmäiseksi käsittelen sukupuolistereotypioita, instrumenttien sukupuolittuneisuutta ja soittajan persoonan vaikutusta instrumenttivalintoihin. Sen jälkeen kerroin myös muista instrumenttivalintoihin liittyvistä tekijöistä. Kolmanneksi käsittelen myös musiikin harrastuneisuuteen liittyviä tilastoja Suomesta ja Britanniasta. Tämän jälkeen analysoin omaa aineistoani, jonka keräsin keväällä 2016 Jyväskylän ammattiopistolla. Tämän tutkimuksen pohjalta voidaan sanoa, että monet stereotypiat pitävät edelleen pintaansa. Sukupuolijakauma aineistossa seurasi sukupuolistereotypioita ja tietyt persoonallisuuden piirteiden erot eri instrumentalistien välillä olivat myös stereotyyppisiä. Jatkotutkimusta instrumenttivalintoihin liittyvistä mekanismeista on syytä tehdä, erityisesti koska konsensusta persoonallisuuden vaikutuksesta instrumenttivalintoihin ei ole vielä syntynyt.</p>	
<b>Asiasanat - Keywords</b> stereotypiat, soittimet, sukupuoli, persoonallisuus	
<b>Säilytyspaikka - Depository</b> Jyväskylän yliopisto	
<b>Muita tietoja - Additional information</b>	

## SISÄLLYSLUETTELO

ABSTRAKTI .....	2
SISÄLLYSLUETTELO.....	3
1 JOHDANTO.....	4
2 INSTRUMENTTIVALINTOJEN STEREOTYPIOIDEN TUTKIMUS.....	5
2.1 Instrumenttien sukupuolittuneisuus.....	5
2.2 Soittajan sukupuoli.....	7
2.3 Soittajan persoonallisuus.....	8
3 INSTRUMENTTIVALINTOIHIN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT.....	10
3.1 Yksilölliset tekijät.....	11
3.2 Sosiaaliset tekijät.....	11
3.3 Instrumentin tekijät.....	12
4 TILASTOJA MUSIIKIN HARRASTUNEISUUDESTA .....	13
5 TUTKIMUSASETELMA .....	15
5.1 Tutkimuskysymykset.....	15
5.2 Tutkimusmenetelmä .....	15
6 TUTKIMUSTULOKSET .....	17
7 POHDINTA .....	24
LÄHTEET .....	27
LIITE.....	29

# 1 JOHDANTO

Musiikinopettajan työssä voi törmätä monesti ongelmaan, jossa tietynlaiset oppilaat eivät suostu soittamaan tietynlaisia soittimia. Tunnetuimpana esimerkkinä stereotyyppisesti bänditunneilla tytöt laulavat ja soittavat koskettimia, kun pojat tarttuvat kitaraan, bassoon ja rumpukapuloihin. Tämä voi synnyttää luokassa oppilaalle ongelman, jos hän haluaisikin toimia stereotypian vastaisesti. Poika haluaisikin laulaa ja tyttö mennä soittamaan rumpuja, mutta ryhmäpaineen ja vallitsevan kulttuurin takia he eivät uskalla toimia stereotyyppien vastaisesti. Tässä kandidaatintutkielmassa haluan tutkia mistä nämä stereotyyppit kumpuavat ja kuinka tulevana musiikinopettajana pystyisin vaikuttamaan näihin stereotyyppioihin positiivisesti.

Miltei kaikki aiheeseen liittyvät tutkimukset ovat käsitelleet instrumenttivalintojen aiheetta sukupuolien ja sukupuolittuneisuuden näkökulmasta. Monissa tutkimuksissa on tutkittu eri soittimien mieltämistä feminiinisiksi ”tyttöjen soittimiksi” tai maskuliinisiksi ”poikien soittimiksi” tai on kartoitettu eri instrumenttien soittajien sukupuolijakaumaa. Vaikka sukupuoli on tärkeässä osassa instrumenttivalintojen stereotyyppiöissä, aion myös tarkastella persoonan ja kokemusten vaikutusta instrumenttivalintoihin.

Tässä kandidaatintutkielmassa hyödynnän myös itse keräämääni aineistoa keväällä 2016 kirjoittamastani seminaarityöstä (Pitkänen 2016). Aineistossa tein kyselytutkimuksen Jyväskylän Ammattiopiston muusikon peruskoulutuksen opiskelijoilla, jonka tuloksia analysoin ja tarkastelen suhteessa aiempiin tutkimuksiin ja omiin kokemuksiini.

## 2 INSTRUMENTTIVALINTOJEN STEREOTYPIOIDEN TUTKIMUS

Instrumenttivalinnoista on vallalla monenlaisia stereotypioita. Ne voivat liittyä itse instrumenttiin, soittajan sukupuoleen tai soittajan persoonallisuuteen. Monia tutkimuksia on tehty näiden stereotypioiden olemassaolon ja muuttumisen ajan mittaan selvittämiseksi, muttei niiden syitä ole pystytty vielä täysin aukottomasti todentamaan. Tutkimuksia on erityisesti tehty Yhdysvalloissa, siellä hyvin yleisien koululais-orkesterien (school band) soittajien keskuudessa. Suomessa tämänkaltaista tutkimusta ei ole tehty, muutamaa pro gradu-tutkielmaa lukuun ottamatta.

### 2.1 Instrumenttien sukupuolittuneisuus

Tutkimuksia eri instrumenttien sukupuolittuneisuuteen on tehty jo kauan. Wych (2012) on kerännyt aiheeseen liittyvät tutkimukset yhteen artikkeliin ja kertoo kattavasti näiden tutkimusten tuloksista ja menetelmistä. Ensimmäinen tällainen tutkimus tehtiin jo 1978 (Abeles & Porter) jossa kyselytutkimuksen avulla jaoteltiin eri soittimia joko feminiiniseksi tai maskuliiniseksi. Kyselyyn vastanneet olivat yliopistotason opiskelijoita, pääaineiltaan sekä musiikin, että muiden aineiden opiskelijoita. Tutkimuksessa vastaajia pyydettiin asettamaan kahdeksan eri instrumenttia janelle niiden mielletyn feminiinisyyden tai maskuliinisuuden mukaan. Tulosten mukaan huilu, viulu ja klarinetti tunnistettiin feminiiniseksi soittimiksi ja rummut, pasuuna ja trumpetti maskuliiniseksi soittimiksi. Sello ja saksofoni asettautuivat keskelle jakaumaa. (Wych 2012, 23; Abeles & Porter 1978.)

Tutkimusta laajennettiin 1981 (Griswold & Chroback), jolloin samankaltaiseen kyselyyn lisättiin instrumentteja sekä kapellimestarin ja kuoronjohtajan vaihtoehdot. Kyselyyn vastanneet olivat taas yliopistotason opiskelijoita. Feminiinisimmäksi soittimiksi osoittautui harppu, jonka jälkeen järjestyksessä huilu, pikkolohuilu, kellopeli,

sello, kuoronjohtaja, klarinetti, piano, käyrätorvi ja oboe. Maskuliinisin soitin oli tuuba, jonka jälkeen järjestyksessä kontrabasso, trumpetti, bassorumpu, saksofoni, kappellimestari, symbaali ja kitara. Tämä laajensi aikaisempaa tutkimusta (Abeles & Porter 1978), kuitenkin siirtäen tuloksissaan sellon enemmän feminiiniseksi ja saksofonin enemmän maskuliiniseksi soittimeksi. (Wych 2012, 23; Griswold & Chroback 1981.)

Viimeisin samankaltainen tutkimus ei tuottanut merkittäviä muutoksia tuloksiin (Delzell & Leppla 1992), jossa uusittiin Abelesin ja Porterin (1978) tutkimus. Ainut muutos 14 vuoden välillä oli klarinetin siirtyminen toiseksi feminiinisimmäksi soittimeksi viulun tilalle. Jokainen näistä kolmesta tutkimuksesta kuitenkin päätyivät hyvin samankaltaisiin tuloksiin, jossa korkealla soivat puupuhaltimet miellettiin feminiinisiksi soittimiksi ja matalalla soivat vaskipuhaltimet maskuliinisiksi. (Wych 2012, 23; Abeles & Porter 1978; Griswold & Chroback 1981; Delzell & Leppla 1992.)

Wrape, Dittloff ja Callahan toivat esille tutkimuksessaan (2016) toisenlaisen näkökulman, jossa he muun muassa selvittivät instrumenttien suoraa binääristä mieltämistä poikien tai tyttöjen soittimeksi Yhdysvaltalaisten 11–14-vuotiaiden musiikkia harrastavien keskuudessa. Tutkijat perustelivat päätöstään kysyä tutkittavilta suoraan instrumenttien määrittelemistä poikien tai tyttöjen soittimeksi janelle asettamisen sijaan sillä, että sen ikäisten lasten olisi helpompi ilmaista omia tulkintojaan instrumenttien sukupuolittuneisuudesta. Tutkimuksen tuloksissa kaikki määrittelivät huilun ja klarinetin tyttöjen soittimeksi ja tuuban poikien soittimeksi kaikissa ikäluokissa. Pasuunaa, trumpettia ja käyrätorvea pidettiin kasvavassa määrin poikien soittimena vastaajan iän kasvaessa. Vastaavasti fagottia ja oboeta pidettiin yhä useammin tyttöjen soittimena iän ja orkesterisoittokokemuksen karttuessa. (Wrape ym. 2016, 40–42.)

## 2.2 Soittajan sukupuoli

Soittajan sukupuolen vaikutus instrumenttivalintoihin vaihtelee riippuen soittajan iästä. Lähtökohtaisesti lapset ovat avoimempia valitsemaan stereotyyppisten vastaisia instrumentteja kuin teini-ikäiset. Tämä kehitys näkyy MacLeodin (2009) tutkimuksessa jo Yhdysvaltojen koulujärjestelmän kolmannen luokan (8–9-vuotiaat) ja viidennen luokan (10–11-vuotiaat) välillä. Kolmannen luokan tytöt pysyivät stereotyyppisissä ja valitsivat viulun, huilun ja klarinetin mieleisiksi soittimikseen, edellisten tutkimusten tuloksia vahvistaen (Abeles & Porter 1978; Griswold & Chroback, 1981; Delzell & Leppla, 1992). Samalla luokalla olevat pojat kuitenkin valitsivat huilun, sellon ja viulun kolmeksi lempisoittimistaan. Tämä tulos luo ristiriidan edellisten tutkimusten tuloksien kanssa, joissa väitettiin poikien pysyvän maskuliinisissa soittimissa iästä riippumatta (Abeles & Porter 1978; Delzell & Leppla 1992). Viidennen luokkaan mennessä pojat olivat kuitenkin muuttaneet merkittävästi mielipiteitään. Saksofoni nousi suosituimmaksi soittimeksi ja huilu tippui seitsemänneksi. On siis perusteita uskoa, että tyttöjen mieltymykset pysyvät samankaltaisina riippumatta iästä, kun taas pojat siirtyvät vanhetessaan androgyynisestä mieltymyksestä kohti maskuliinista mieltymystä instrumenttivalinnoissaan. (Wych 2012, 24; MacLeod 2009.)

Oppilaan biologisen sukupuolen avulla ei kuitenkaan pystytä täysin ennakoimaan mahdollista instrumenttivalintaa, vaan huomioon pitää ottaa myös psykologinen sukupuoli. Sinsel, Dixon ja Blades-Zeller (1997) tutkivat korrelaatiota psykologisen sukupuolen ja instrumenttivalintojen välillä luokitellen psykologiset sukupuolityypit feminiiniseksi, maskuliiniseksi tai androgyyniseksi. Tulosten mukaan suurin osa valitsi omaan sukupuolityyppiinsä stereotyyppisesti vastaavan soittimen. Maskuliiniseksi itsensä kokevat valitsivat pääasiassa maskuliinisia soittimia, feminiiniset feminiinisiä soittimia ja androgyyniset sekä androgyynisiä, että puoliksi feminiinisiä ja puoliksi maskuliinisia soittimia. (Wych 2012, 24–25; Sinsel ym.1997).

Wiedenfield (2012) vei jaottelun omassa tutkimuksessaan vielä pidemmälle. Hän tutki sitä, miten sukupuoliyhteyksien instrumenttivalinnat eroavat toisistaan ja miten ne korreloivat biologisen sukupuolen ja niihin liittyvien stereotyyppien kanssa. Hän määritteli sukupuoliyhteyksiä maskuliinisuuden ja feminiinisuuden eri tasojen kautta, jotka eivät olleet suoraan verrannollisia vastaajien biologisen sukupuolen kanssa. Näin sukupuoliyhteyksiä jakautuivat neljään eri ryhmään, korkea maskuliinisuus–korkea feminiinisyys (HM–HF), korkea maskuliinisuus–matala feminiinisyys (HM–LF), matala maskuliinisuus–matala feminiinisyys (LM–LF) ja matala maskuliinisuus–korkea feminiinisyys (LM–HF). Hän suoritti tutkimuksensa kyselytutkimuksena pohjoisteksasilaisen koulun soitinkokeiluilta, jolloin oppilaat pääsivät kokeilemaan eri instrumentteja ja valitsemaan mitä instrumenttia he halusivat soittaa orkesterissa. Sekä oppilaille (N=73) että heidän vanhemmilleen (N=73) annettiin erilaiset kyselylomakkeet, joiden vastausten avulla Wiedenfield määritteli oppilaan sukupuoliyhteyksiä. Tuloksissaan Wiedenfield vahvistaa monien biologisten sukupuolten stereotyyppien pitävän pintansa, vaikkeivat ne olleet täysin yhteydessä sukupuoliyhteyksien kanssa. Esimerkiksi suurin osa oppilaista määriteltiin androgyyniseksi (LM–LF), mutta suurin osa kokeili johdonmukaisesti biologisen sukupuoleensa stereotyyppisesti sopivia soittimia. Esimerkiksi 72% tytöistä kokeili huilua, mutta vain 22% pojista kokeili sitä. Vastaavasti vain 38% tytöistä kokeilivat pasuunaa, kun pojista 75% kävivät kokeilemassa sitä. (Wiedenfield 2012, 64–73.)

### **2.3 Soittajan persoonallisuus**

Tutkimusta instrumentin soittajan persoonaan on tehty vähemmän verrattuna sukupuoleen liittyviin tutkimukseen. Raatikainen (2014) on koontanut pro graduunsa erinäisiä tutkimuksia aiheesta. Tutkimuksia instrumentin soittoa harrastavien ja valtaväestön persoonallisuuden eroista ovat tehneet mm. Cutietta ja McAllister (1996) sekä Bell ja Cresswell (1984) saaden kuitenkin hyvin ristiriitaisia tuloksia. Cutietta ja McAllister eivät löytäneet eroa instrumentin soittoa harrastavien ja valtaväestön välillä, kun taas

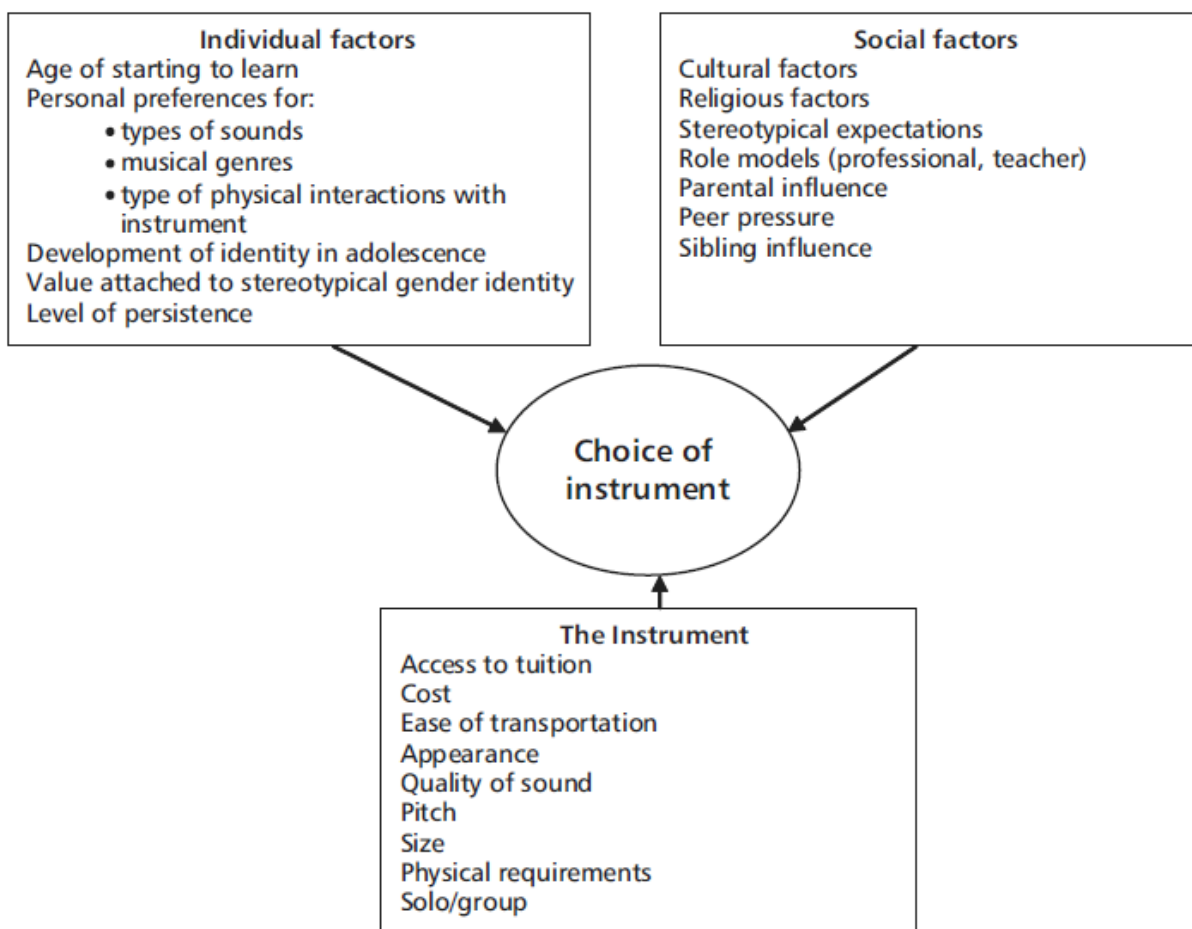


Bell ja Cresswell löysivät selkeitä eroja. Tämän ristiriidan osittain selittää persoonallisuuden mittaaminen eri menetelmillä ja tutkimuksien eri otantakoot. Lisää tutkimusta aiheesta on silti syytä vielä tehdä. (Raatikainen 2014, 15; Cutietta & McAllister 1996; Bell & Cresswell 1984.)

Persoonan yhteyttä instrumenttivalintoihin on tehnyt mm. Chang (2007) ja Mihajlovski (2013). Chang tunnisti tunnollisuuden toimivan merkittävässä roolissa soitinvalinnassa instrumentin soittoa harrastavien joukossa, kun Mihajlovski taas kartoitti erityisesti eri soitinryhmien soittajien persoonallisuuseroja. Mihajlovskin tulosten mukaan sekä pianistit, jousisoittajat ja puupuhaltajat olivat omaperäisiä, ahdistuneita sekä emotionaalisesti epävakaita. Vaskipuhaltajat taas erottuivat olemalla ulospäin suuntautuneita ja emotionaalisesti vakaita. Cribbin ja Gregoryyn (1999) tutkimuksen tulokset taas sotivat Mihajlovskin tuloksia vastaan, koska he eivät löytäneet merkittäviä eroja eri instrumentalistien persoonallisuuden piirteissä. Näin ollen voidaan sanoa, ettei tutkijoiden keskuudessa ole syntynyt konsensusta persoonallisuuden vaikutuksesta instrumenttivalintoihin. (Raatikainen 2014, 15–16; Chang 2007; Mihajlovski 2013; Cribb & Gregory 1999.)

### 3 INSTRUMENTTIVALINTOIHIN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Edellisessä luvussa käsitellyt sukupuoli, sukupuolittuneisuus ja persoonallisuus eivät ole ainoat instrumenttivalintoihin vaikuttavat tekijät. Hallam, Rogers ja Creech (2008) erittelivät kolme pääkategoriaa, jotka vaikuttavat instrumenttivalintoihin (Choice of instrument): yksilölliset syyt (individual factors), sosiaaliset syyt (social factors) ja soitimesta lähtöisin olevat syyt (The instrument) (Kuva 1).



Kuva 1. Instrumenttivalintoihin vaikuttavat syyt. Hallam, Rogers & Creech 2008, 15

Yksilöllisiä syitä ovat henkilökohtaiset mieltymykset mm. musiikkigenrejen suhteen sekä harrastamisen aloittamisikä, halu toimia stereotyyppien mukaisesti tai niitä vastaan ja sitkeyden määrä. Sosiaalisiin syihin lukeutuvat kaikki soittajaan ulkopuolelta

vaikuttavat tekijät, kuten kulttuuri, stereotyyptit, vanhempien ja vertaisten vaikutus sekä roolimallit. Instrumenttiin liittyvät syyt taas ovat sen kaltaisia kuten soittimen ulkonäkö, sointiääni, koko ja instrumentin rooli orkestereissa ja yhtyeissä. (Hallam, Rogers & Creech 2008, 15.)

### **3.1 Yksilölliset tekijät**

Yksi merkittävä tekijä soitinvalinnassa on ikä, milloin soittoharrastus aloitetaan. Piano ja viulu ovat usein ensimmäinen valinta soittoharrastuksen alkaessa alle kouluikäisenä. Puhallinsoittimia suositellaan aloitettavaksi vasta kouluikäisenä, kun taas laulutuntien aloittamista kannatetaan aloitettavan vasta äänenmurroksen jälkeen, jotteivät äänihuulet vaurioitu. Näihin suosituksiin liittyy usein eri instrumenttien soittamiseen tarvittavat fyysiset ominaisuudet, kuten keuhkojen tilavuus tai sormien vahvuus. Myös riippuen iästä, lapsien ja nuorten mieltymys eri musiikkigenreihin ja eri tyyppiin ääniin muuttuu (Hallam ym. 2008, 14). Myös Raatikainen (2014) toteaa, että nuorempina soittoharrastuksen aloittaneet katuvat instrumenttivalintaansa muita enemmän, joten instrumentin soittamisen aloittaminen liian aikaisin voi olla jopa vahingollista (Raatikainen 2014, 68).

### **3.2 Sosiaaliset tekijät**

Lähipiiriin kuuluvat henkilöt, kuten perhe, sukulaiset, kaverit tai opettajat, voivat vaikuttaa vahvasti instrumentin valintaan. Raatikaisen (2014) puhallinsoittajia käsittelevään tutkimukseen osallistuneista kahdella kolmasosalla oli lähipiirissä vähintään yksi henkilö, joka harrasti puhallinmusiikkia. Hän toteaa sisaruksen tai vanhemman esimerkin voivan toimia innoittajana soittoharrastuksen aloittamiseen. Monilla on Raatikaisen mukaan myös lähipiirissään valmiiksi soitin, jota voi kokeilla ennen varsinaisen soittoharrastuksen aloittamista. (Raatikainen 2014, 62.)

Conway (2000) haastatteli omassa tutkimuksessaan Yhdysvaltalaisen high schoolin oppilasorkesterin jäseniä heidän instrumenttivalinnoistaan. Monet oppilaat mainitsivat muistavansa keskustelleensa ystäviensä kanssa, mitkä soittimet olivat ”siistejä”. He myös saattoivat valita instrumentin sen perusteella, mitä instrumentteja omat ystävät soittivat. Sama efekti toimi myös toiseen suuntaan. Sukupuolelleen epätyypillisen instrumentin valinneet esittivät valintansa pohjalla olleen halu erottua joukosta. Nämä oppilaat saivat myös jatkuvaa tukea vanhemmiltaan soittoharrastuksen jatkamiseen. (Wych, 2012, 26–27; Conway 2000.)

Ympäröivä kulttuuri ja media ylläpitävät tässäkin tutkielmassa käsiteltyjä stereotyyppiä ja sitä kautta vaikuttavat soitinvalintoihin. Wych (2012) antaa tästä esimerkkinä sen, että jos pojat eivät näe (tai näkevät pelkästään) miespuolisia roolimalleja soittamassa tiettyjä soittimia, he saattavat kehittää skeeman siitä mitä soittimia pojan ei kuuluisi (tai kuuluisi) soittaa (Wych 2012, 28). Conwayn (2000) tutkimuksen vastauksissa oppilaat myös itse tiedostivat, että stereotypiat tulevat yhteiskunnan ja median vaikutuksesta. Toiset taas esittivät, että stereotypiat siirtyvät edelliseltä sukupolvelta toiselle. (Wych 2012, 28; Conway 2000.)

### **3.3 Instrumentin tekijät**

Monissa tutkimuksissa soittimen sointiääni on yksi suurimmista vaikuttajista instrumenttivalinnoissa (mm. Wiedenfeld 2012; Delzell & Leppla 1992; Sinsel ym. 1997). Wiedenfeld tuo esille tutkimuksessaan (2012), että sointiääni oli pääsyy instrumentin valintaan. Tämä sama syy näkyi myös tutkimuksessa kartoitetuista syistä, miksi oppilaat eivät suostuneet soittamaan jotain tiettyä soitinta. Esimerkiksi yksi oppilas ei halunnut soittaa tuubaa, koska hän ei pitänyt sen sointiäänestä. (Wiedenfeld 2012, 74.) Myös soittimen saatavuus voi vaikuttaa instrumentin valintaan: onko koululta mahdollista saada lainaan tiettyä soitinta, paljonko jonkun soittimen hankkiminen maksaa ja onko oppilaalla mahdollista kuljettaa sitä, jos se on fyysisesti isokokoinen (Hallam ym. 2008, 15).

## 4 TILASTOJA MUSIIKIN HARRASTUNEISUUDESTA

Suomessa musiikin harrastuneisuutta on tilastoitu jo vuodesta 1981 (Suomen virallinen tilasto SVT 2002). Laulamista ja kuoroon kuulumista sekä soittamisen harrastamista on tilastoitu vuosina 1981 (N=2506), 1991 (N=4378), 1999 (N=5884) ja 2002 (N=3355), kun taas eri instrumenttien soittamista on tilastoitu vuosina 1981 (N=2506), 1991 (N=4378) ja 2002 (N=3355). Musiikin harrastaminen on koko tänä tilastoituna aikana ollut laskussa. Vielä vuonna 1981 kaikista tilastoiduista 20% harrasti jonkun instrumentin soittamista, mutta harrastajien määrä oli pudonnut jo neljääntoista prosenttiin vuoteen 2002 mennessä. Laulamisen harrastaminen on vaihdellut tilastoituna aikana kolmen prosenttiyksikön sisällä, ollen korkeimmillaan vuonna 1981 (7%) ja matalimmillaan vuonna 1991 (4%). Tilastojen mukaan miehet harrastavat naisia enemmän jonkin instrumentin soittoa, kun taas naiset harrastavat enemmän laulamista. Miesten instrumentin soiton harrastaminen ensin laski vuosien 1981 (21%) ja 1991 (15%) välillä, jonka jälkeen se hiukan nousi vuoteen 2002 mennessä (16%). Naisilla sama tilasto on jatkuvasti laskenut (19%-13%). Laulamisen harrastaminen on sekä miehillä että naisilla muuttunut samankaltaisessa suhteessa, ensin laskien 1981-1991, jonka jälkeen taas hiukan nousten vuonna 2002. (SVT 2002.)

Erityisesti lapsilla ja nuorilla instrumentin soittamisen harrastuneisuus on laskenut, kun taas yli 25-vuotiailla harrastuneisuus on pysynyt melko samana tai peräti noussut. Perinteisten bändisoittimien (sähkökitara, sähköbasso, rummut), pianon, jousisoittimien ja puhallinsoittimien suosio on pysynyt suhteellisen samankaltaisena tänä aikana. Urkujen, haitarin, huuliharpun, nokkahuilun sekä kielisoittimien (pois lukien kitara ja sähköbasso) suosio on tänä aikana sen sijaan tasaisesti laskenut. Suurimman harrastajakadon 10-14-vuotiaiden joukossa ovat kokeneet nokkahuilu ja urut. Nokkahuilun suosio puolittui (25%-12%) ja urkujen soittamista harrastavien määrä on pudonnut neljäsosaan (16%-4%). Muissa ikäluokissa näiden instrumenttien soittamista harrastavien määrä on myös laskenut, vaikkakin niitä harrastavien määrä on ollut

alun alkaenkin pieni (0–7%). Muiden soittimien suosio on ollut tasaisempaa eri ikäluokkien välillä, joskin kitaransoittoa harrastavia on koko tilastoituna aikana ollut eniten 15–34-vuotiaiden ikäluokassa. Kaikissa instrumenteissa on kuitenkin nähtävissä niitä harrastavien väheneminen suoraan verrannollisesti harrastajan ikään; mitä vanhemmaksi tullaan, sitä vähemmän harrastetaan instrumentin soittoa. Samankaltainen ilmiö on nähtävissä laulamisen harrastamisessa. Eniten harrastuneisuuden lasku näkyy lapsissa ja nuorissa (10–24-vuotiaat), kun taas vanhemmissa ikäpolvissa harrastuneisuus on ollut tasaisempaa aikojen saatossa, kuitenkin tasaisesti vähentyen iän karttuessa. (SVT 2002.)

Britanniassa on myös tehty huomattavasti laajempi tilastotutkimus vuonna 2008 (Hallam, Rogers & Creech) koskien instrumenttivalintoja. Tutkimuksessa kartoitettiin vajaa neljänsadantuhannen (N=391122) instrumentalistin sukupuoli, pääsoitin ja ikä. Selvitettyjen soitinten kirjo on laaja, sisältäen kaikkien orkestereissa ja populaarimusiikissa käytettävien instrumenttien lisäksi mm. musiikkiteknologian, afrikkalaiset rummut ja muita harvinaisempia etnisiä instrumentteja. Oppilaat jaoteltiin iän mukaan neljään kategoriaan, 5–7-vuotiaat, 7–11-vuotiaat, 11–14-vuotiaat ja 14–16-vuotiaat. Tulosten mukaan 60% kaikista harrastavista oli tyttöjä. Kaikkein sukupuolittuneimmat soittimet olivat harppu (90% harrastavista tyttöjä), huilu (89% tyttöjä), sähkökitara (81% poikia) ja laulu (80% tyttöjä). Vähiten sukupuolittuneet soittimet olivat afrikkalaiset rummut, kornetti, käyrätorvi ja saksofoni. Suurin muutos sukupuolittuneisuudessa iän karttuessa tapahtui poikalaulajien määrän suuressa putoamisessa 11–14-vuotiaiden kategoriassa, liittyen poikien äänenmurrokseen. Kaikissa instrumenteissa on myös nähtävissä harrastuneisuuden väheneminen suoraan verrannollisesti harrastavien ikään. (Hallam ym. 2008, 10–14.)

## 5 TUTKIMUSASETELMA

Tässä tutkielmassani käytän keväällä 2016 keräämääni kyselytutkimuksen aineistoa (N= 53). Tarkoitukseni oli selvittää paitsi sukupuolista jakaumaa eri soittimien soittajissa, myös saada selville onko eri instrumenttien soittajien persoonissa eroavaisuuksia ja onko tietyn saman instrumentin soittajissa nähtävissä samankaltaisia luonteenpiirteitä.

### 5.1 Tutkimuskysymykset

Tutkin tutkielmani aihetta seuraavien tutkimuskysymysten kautta

1. Voidaanko eri soittimien soittajien persoonien välillä nähdä eriävyyksiä?
2. Voidaanko saman soittimen soittajien persoonien välillä nähdä yhtenevyyksiä?
3. Onko eri sukupuolten edustajien vastauksissa eroja?

### 5.2 Tutkimusmenetelmä

Tutkimus oli määrällinen kyselytutkimus. Vastaajina toimivat Jyväskylän Ammattiopiston muusikon perustutkinnon opiskelijat. Koehenkilöt vastasivat kyselylomakkeeseen (Liite 1), jossa kysyttiin vastaajan sukupuolta, pääinstrumenttia, lempigenrejä, musiikillisia päämääriä ja luonteenpiirteitä. Lomakkeessa oli myös avoimia kysymyksiä, joissa kysyttiin, kuinka vastaaja oli päättänyt valitsemaan pääinstrumenttinsa ja kuinka hän kuvailisi omaa persoonaansa. Pääinstrumentilla tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä instrumenttia, jonka soittamista vastaaja opiskeli pääaineenaan vastausajan kohtana.

Valitsin kyselyyn päätyneet kysymykset sen perusteella, että saisin mahdollisimman laajan kuvauksen tulevien ammattimuusikoiden instrumenttivalintojen taustoista ja

heidän persoonallisuuksistaan ja musiikillisista urahaaveistaan. Päätin käyttää itse kyselyä varten kehittämäni persoonallisuuskyselyä, minkään olemassa olevan persoonallisuuskyselyn sijasta, koska halusin kohdentaa kysymykset nimenomaan tuleville musiikin ammattilaisille. Halusin kysymyslomakkeeseen myös monen kaltaisia kysymyksiä, jotta saisin tutkimuksesta mahdollisimman paljon monipuolista dataa irti.

Kysely toteutettiin perinteisesti paperilla ja kynällä kahden päivän aikana. Vastaajien anonymiteetin säilyttämiseksi vastauksiin ei sisällytetty sukupuolen ja pääinstrumentin lisäksi mitään muita tunnistettavia tietoja.



## 6 TUTKIMUSTULOKSET

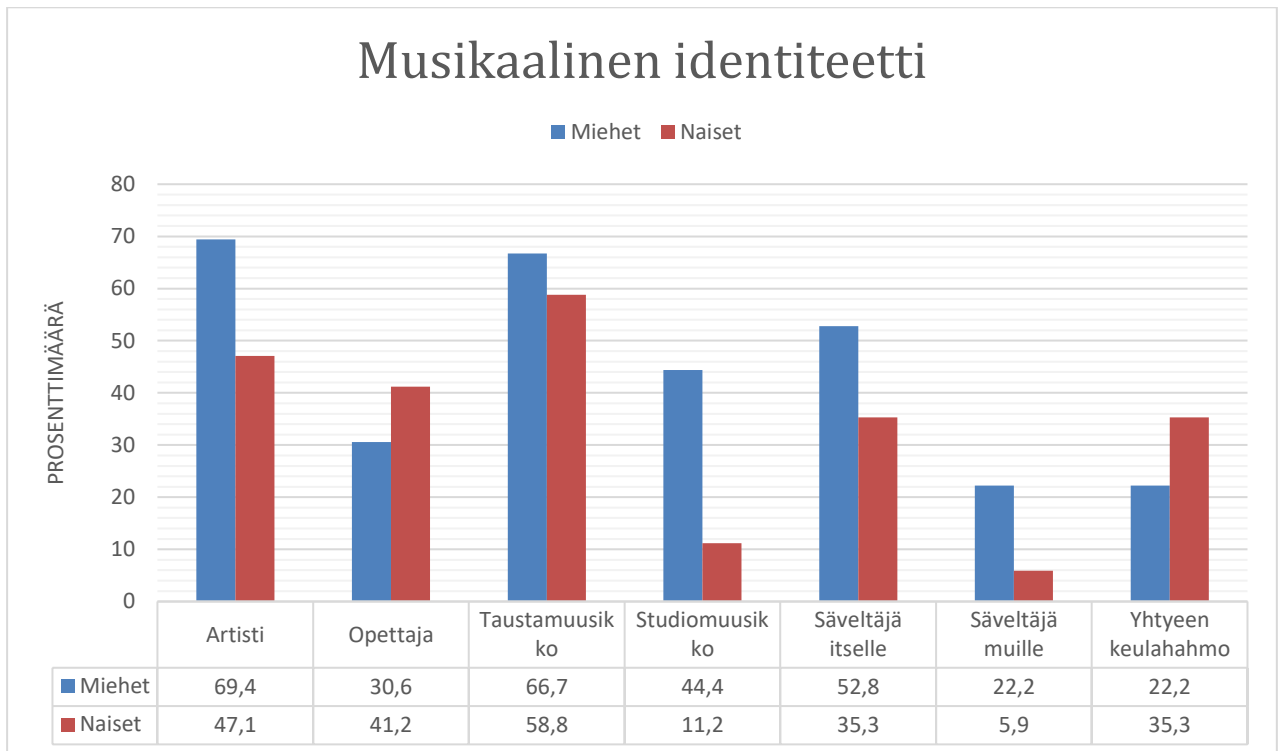
Tutkimukseen vastasi 53 ihmistä (N=53). Miehiä vastaajista oli 36 ja naisia 17. Laulun pääinstrumenttikseen ilmoitti 16 vastaajaa, kitaran 12, sähköbasson 3, rumpujen 13, kosketinsoittimien 4, saksofonin 3 ja viulun 2.

	<i>Miehiä</i>	<i>Naisia</i>	<i>Yht.</i>
<i>Laulu</i>	5	11	16
<i>Kitara</i>	12	0	12
<i>Basso</i>	3	0	3
<i>Rummut</i>	12	1	13
<i>Kosketinsoittimet</i>	2	2	4
<i>Saksofoni</i>	2	1	3
<i>Viulu</i>	0	2	2
<i>Yhteensä</i>	36	17	53

*Taulukko 1. Vastaajien jakautuminen pääinstrumenttien ja sukupuolen mukaan. N=53*

Soittajien jakautuminen sukupuolen mukaan (Taulukko 1) vahvistaa aiemmissä tutkimuksissa (mm. Abeles & Porter 1978; Griswold & Chroback 1981; Delzell & Leppla 1992) esiin tulleita stereotypioita. Kaikki kitaristit (N=12) ja basistit (N=3) ovat miehiä eikä rumpaleissakaan ole kuin yksi nainen (N=13). Viulistit ovat taas kaikki naisia (N=2) ja laulajissa naisia on yli kaksinkertainen määrä miehiin verrattuna (N=16). Ainoat soittimet, joiden soittajat ovat suunnilleen tasaisesti jakautuneet molempien sukupuolten välille ovat kosketinsoittimet (N=4) ja saksofoni (N=3), joiden osalta selittävä tekijä on niiden pieni määrä tutkittavien joukossa.

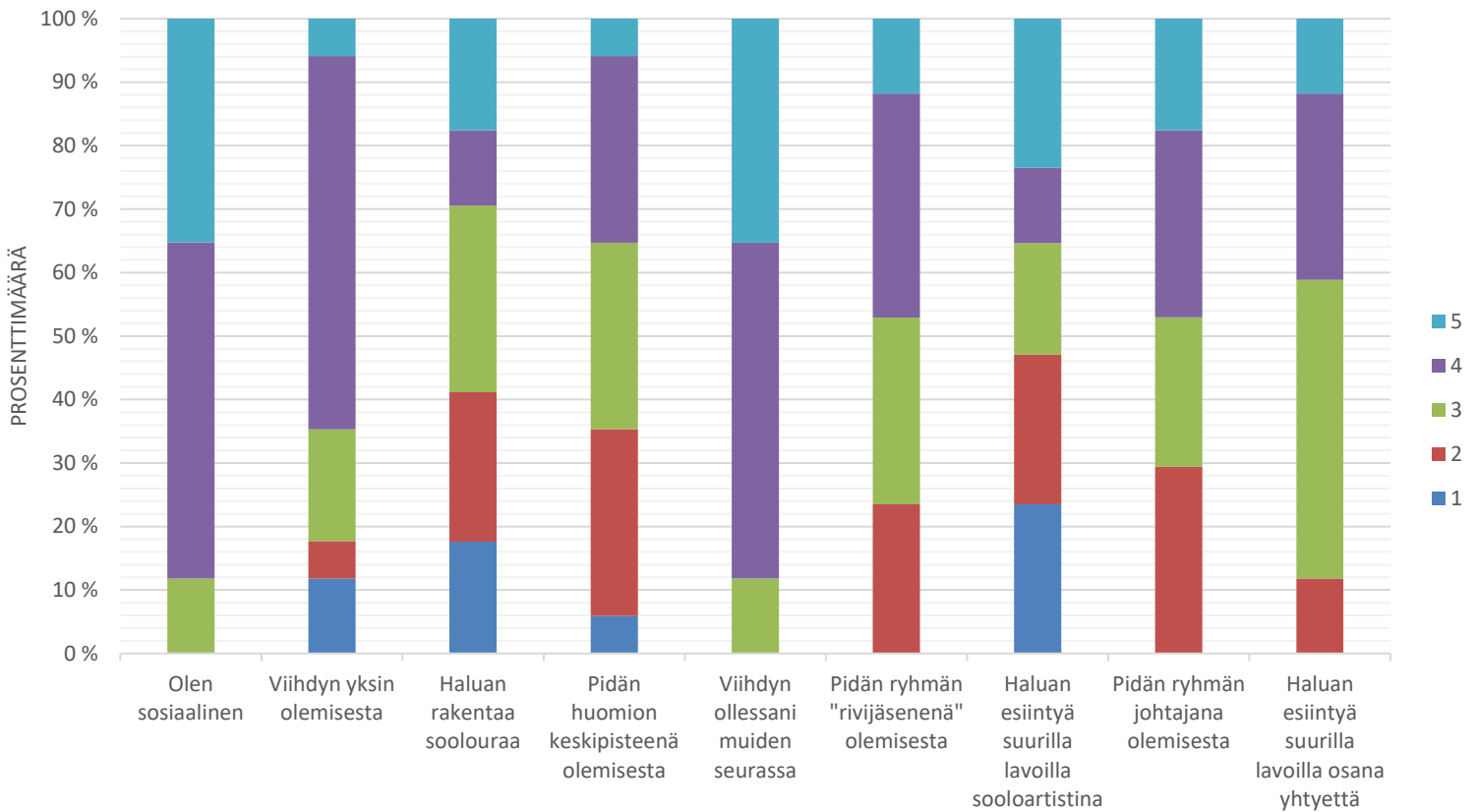
Päätin jättää avointen kysymysten analysoinnin pois tästä tutkielmasta, koska halusin keskittyä tällä kertaa enemmän sukupuolten välisiin eroihin ja stereotypioihin, varsinaisten instrumenttivalintoihin johtaneiden syiden sijasta.



Kaavio 1. Kuinka suuri prosentti vastaajista valitsi itseään kuvaavan musikaalisen identiteetin. N=53

Oman musikaalisen identiteetin määrittelyssä (Kaavio 1) näemme joitain eroja sukupuolten välillä. Naiset mieltävät itseään enemmän opettajiksi ja yhtyeen keulahahmoiksi, kun taas miehet kokevat itsensä enemmän artisteiksi, tausta- ja studiomuusikoiksi ja säveltäjiksi. Suurimmat sukupuolten väliset erot ovat studiomuusikko- ( $p=.019$ ) ja säveltäjä muille-kysymyksissä, joihin molempiin miehistä (N=36) huomattavasti suurempi prosenttiosuus (44,4% ja 22,2%) vastasi myöntävästi, kuin naisista (11,1% ja 5,9%, N=17). Näiden tulosten perusteella naiset haluavat miehiä enemmän yhtyeen keulahahmon rooliin ja nauttia muiden säveltäjien tuotoksista. Tämä vahvistaa nykyistä stereotypiaa naisten ja miesten rooleista musiikkimaailmassa, jossa miesmuusikot säveltävät ja äänittävät musiikkia laulaville naisartisteille.

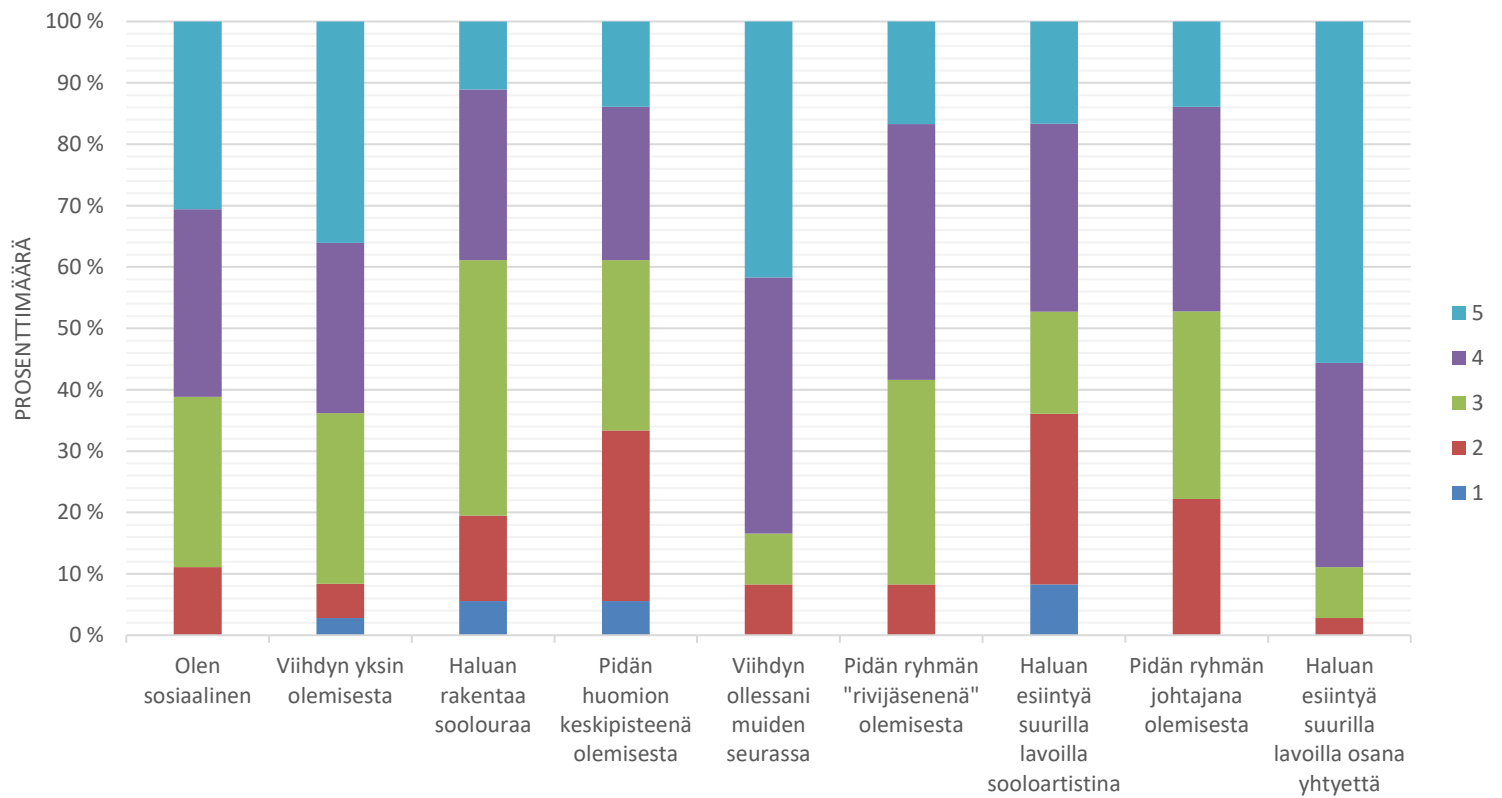
## Persoonallisuuskyselyn vastaukset (Naiset)



Kaavio 2. Persoonallisuuskyselyn vastaukset asteikolla 1-5 prosentuaalisesti, naiset. N=17

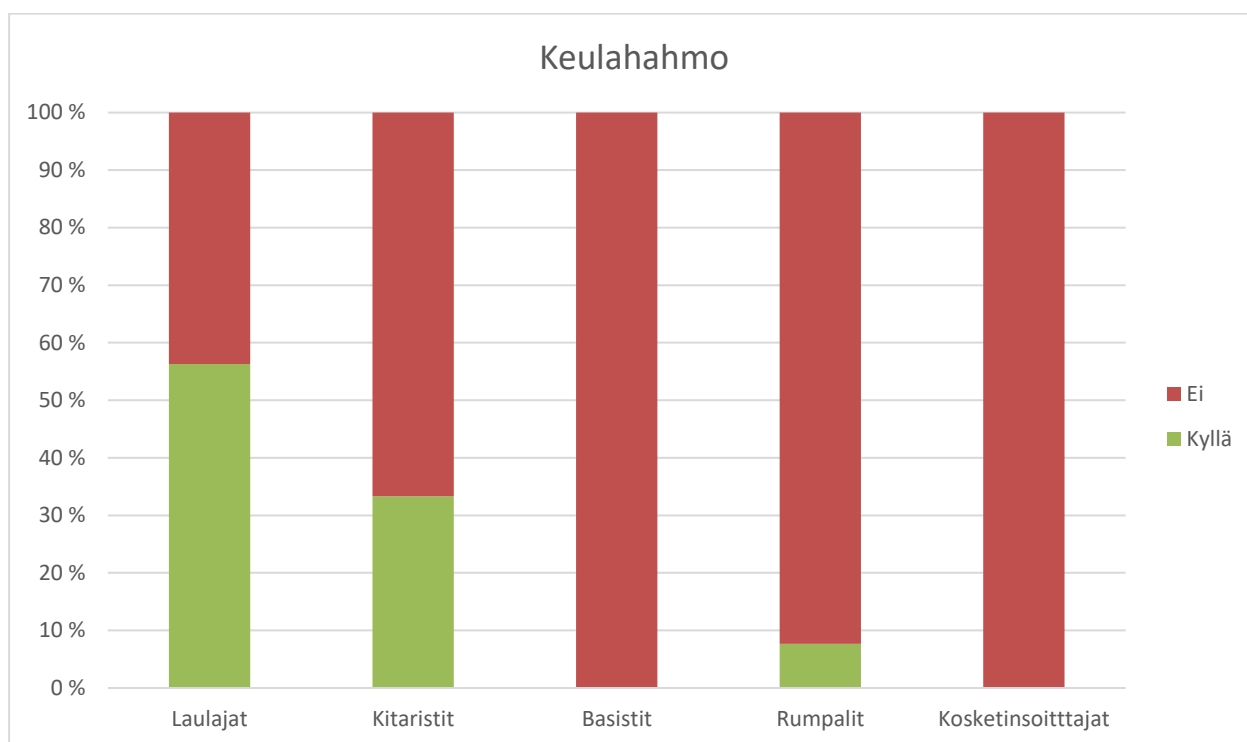
Kaavio 3. Persoonallisuuskyselyn vastaukset asteikolla 1-5 prosentuaalisesti, miehet. N=36

## Persoonallisuuskyselyn vastaukset (Miehet)

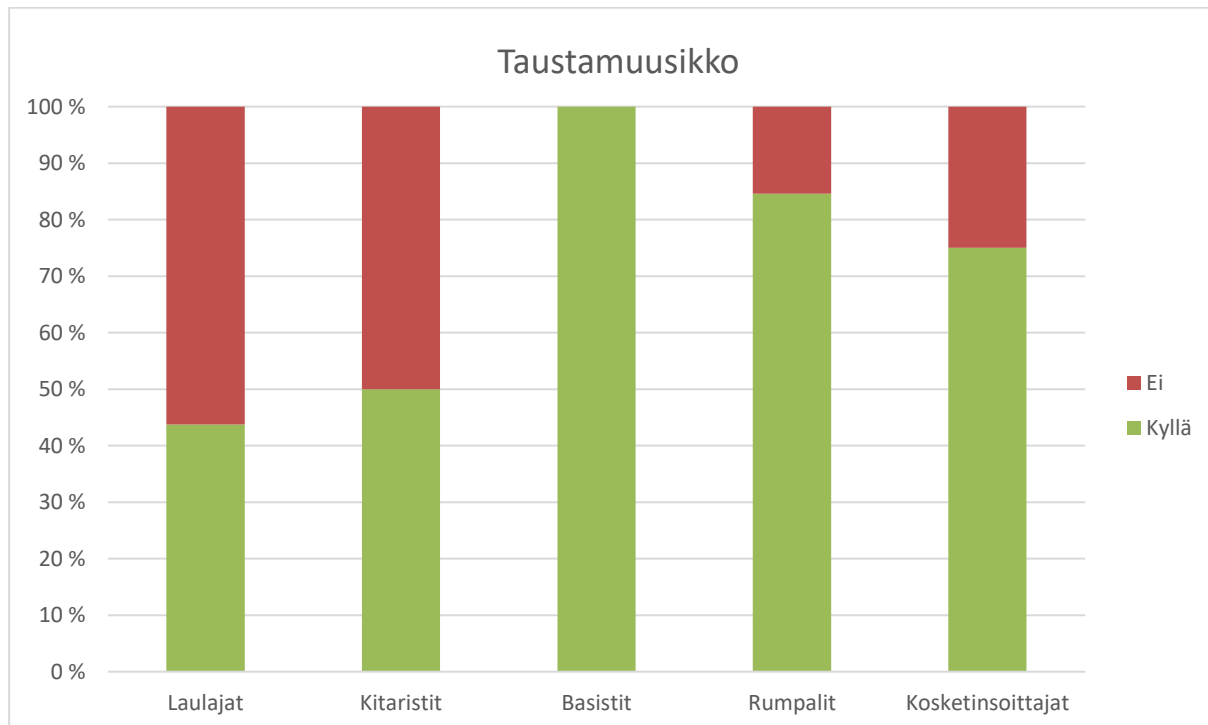


Kyselylomakkeen persoonallisuuskyselystä (Kaavio 2; Kaavio 3) löytyy lisää eroavaisuuksia sukupuolten välillä, joista osa samalla myös ovat ristiriidassa edellisen osion tulosten kanssa. Kysymyksessä ”Haluan esiintyä suurilla lavoilla osana yhtyettä” miehistä jopa 88,9% (N=36) vastasi myönteisesti (vastausvaihtoehto 4 tai 5), kun alle puolet (41,2%, N=17) naisista olivat samaa mieltä ( $p=.000$ ). Vastaavasti kysymykseen ”Olen sosiaalinen” naisista vastasi myönteisesti 88,3%, kun miehistä myönteisesti vastasi vain 61,2%. Naiset suhtautuivat myös miehiä kielteisemmin soolouran rakentamiseen. Naisista 41,1% vastasi kysymykseen soolouran rakentamisesta kielteisesti (vastausvaihtoehto 1 tai 2), kun miehistä vain 19,5% vastasi samoin. Tämä ei kuitenkaan heijastu kysymykseen yhtyeen rivijäsenenä olemisesta, koska naiset vastasivat myös siihen miehiä kielteisemmin. Naisista tähän kysymykseen vastasi kielteisesti 23,5% ja myönteisesti 47,1%. Miehistä vain 8,3% vastasi samaan kysymykseen kielteisesti ja myönteisesti siihen vastasi jopa 58,4%. Tämä synnyttää ristiriidan, jossa miehet haluavat naisia enemmän olla sekä yhtyeen rivijäsenenä, että rakentaa soolouraa, joskin kumpikaan soolouran rakentaminen eikä rivijäsenenä oleminen olleet tilastollisesti hyvin merkittäviä. Tästä voimme kuitenkin päätellä, että musiikkia ammatikseen opiskelevien joukossa miehet ovat naisia keskimääräisesti halukkaampia olemaan osana yhtyettä ja päästä esiintymään suurilla lavoilla. Naiset taas ovat keskimääräisesti miehiä sosiaalisempia. Muilla osa-alueilla sukupuolten erot olivat niin pieniä, että ne selittyvät pienen otantakoon virhemarginaalilla.

Seuraavaksi valikoin muutamia kysymyksiä, joissa tarkastelen eri instrumentalistien eroja. Huomion vain perinteiset bändisoittimet (laulu, kitara, basso, rummut ja kosketinsoittimet), koska kysymykseni olivat osoitettu nimenomaisesti näiden instrumenttien soittajille. Saksofonin ja viulun karsimiseen vaikutti myös niiden pieni määrä tutkimuksessa.

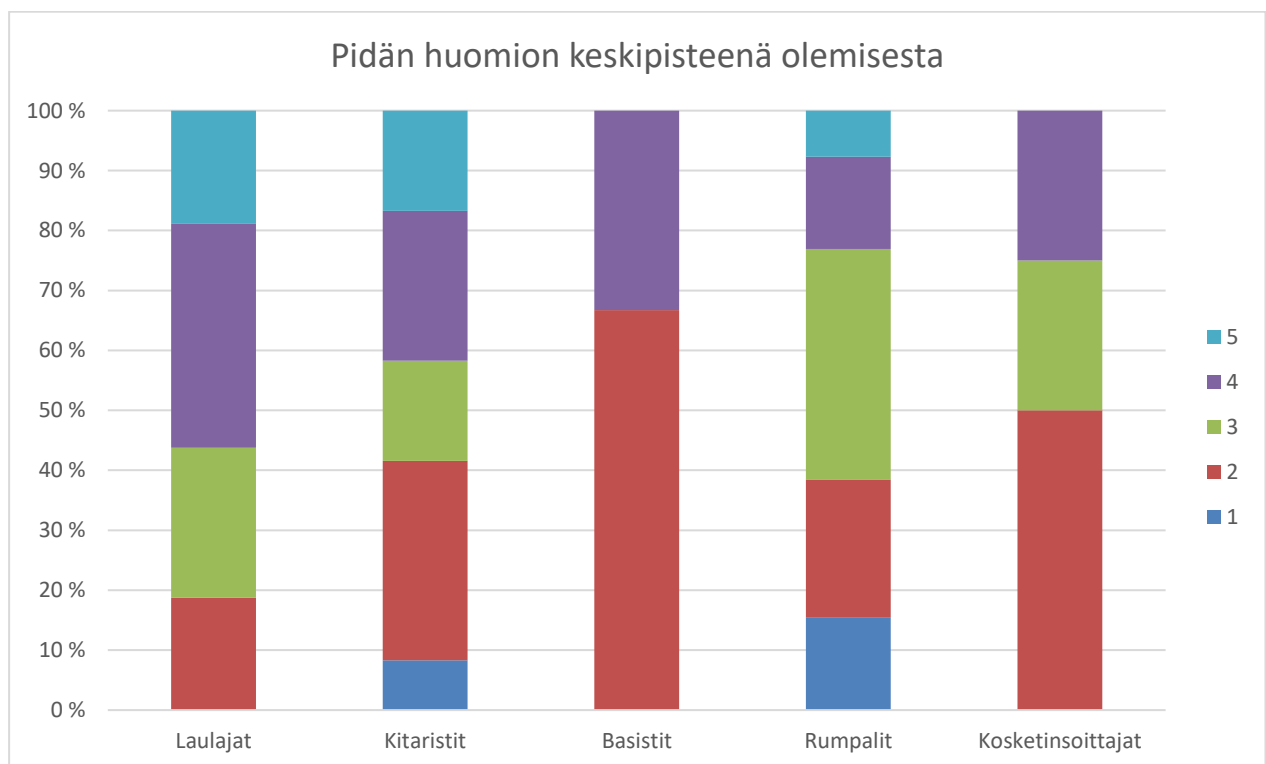


*Kaavio 4. Vastaaminen myöntävästi vaihtoehtoon Keulahahmo musikaalisen identiteetin kysymyksessä prosentuaalisesti, jaoteltu instrumenteittain. N=48*



*Kaavio 5. Vastaaminen myöntävästi vaihtoehtoon Taustamuusikko musikaalisen identiteetin kysymyksessä prosentuaalisesti, jaoteltu instrumenteittain. N=48*

Oman musikaalisen identiteetin mieltäminen keulahahmoksi (Kaavio 4) jakaa instrumentalistit kahtia. Laulajista puolet (56,3%, N=16) ja kitaristeista kolmasosa (33,3%, N=12) vastasivat kokevan olevansa yhtyeen keulahahmoja. Sen sijaan basisteista (N=3) ja kosketinsoittajista (N=4) ei yksikään kokenut samoin. Myöskään rumpaleista lähes kukaan (92,3%, N=13) ei kokenut olevansa yhtyeen keulahahmoja. Soittajat jakautuivat tässä kysymyksessä klassisesti solisteihin (laulajat ja kitaristit) ja taustamuusikoihin (basistit, rumpalit ja kosketinsoittajat). Samanlainen trendi nähdään kysymyksessä ”Koetko olevasi taustamuusikko?” (Kaavio 5). Laulajat (43,8%) ja kitaristit (50%) kokivat vähiten olevansa taustamuusikoita, kun taas basistit (100%), rumpalit (84,6%) ja kosketinsoittajat (75%) mielsivät itsensä taustamuusikoiksi eniten.



*Kaavio 6. Persoonallisuuskyselyn kysymyksen ”Pidän huomion keskipisteenä olemisesta” vastaukset prosentuaalisesti, jaoteltuna instrumenteittain. N=48*

Perinteiset solistit pitävät myös taustamuusikoita enemmän huomion keskipisteenä olosta (Kaavio 6). Laulajista yli puolet (56,3%) ja kitaristeista 41,7% vastasivat kysymykseen myönteisesti. Basisteista taas vain kolmasosa (33,3%) rumpaleista 23,1% ja

kosketinsoittajista 25% vastasivat kysymykseen myöntävästi. Rumpaleiden vastauksissa esiintyy kuitenkin eniten hajontaa ja suurin osa olikin vastannut kysymykseen neutraalisti (vastausvaihtoehto 3). Näissä tuloksissa on kuitenkin nähtävissä se, että bändeissä perinteisesti solisteiksi ajatellut instrumentalistit pitävät enemmän huomiosta ja haluavat mieluusti toimia yhtyeidensä keulahahmoina. Vastaavasti perinteiset taustamuusikot tyytyvät rooliinsa ja karttavat enemmän huomion keskipisteenä oloa.

Samana instrumentin soittajien persoonien välillä oli oman testini mukaan suuria eroavaisuuksia. Heterogeenisimmät instrumentalistit olivat rumpalit, laulajat ja kitaristit, homogeenisimpiä basistit, kosketinsoittajat, saksofonistit ja viulistit. Tämä selittyy myös otantakoolla, koska ne instrumentit joissa oli suurempi otantakoko, sisälsivät myös eniten heterogeenisyyttä. Täten tämän aineiston pohjalta ei siis pysty varmaksi näkemään sitä, onko saman instrumentin soittajilla samankaltaisia luonteenpiirteitä.

## 7 POHDINTA

Stereotypiat instrumenteista ja niiden soittajista pitävät edelleen pintansa. Instrumenttivalintoihin liittyviä syitä ja stereotypioita tunnustetaan, muttei niiden syntyä ole vielä pystytty täysin selvittämään. Vaikka mitään todisteita siitä ei ole, onko tietyn sukupuolen edustaja objektiivisesti parempi soittamaan tiettyä soitinta kuin toinen, on silti jotkin soittimet vieläkin todella sukupuolittuneita. Persoonan vaikutusta instrumenttivalintoihin tunnetaan sukupuoleen liittyviä syitä huonommin ja tutkimusta sen saralla tarvitaan vielä lisää.

Löysin omaa aineistoani analysoidessani useita puutteita kyselylomakkeistani ja aineiston keruutavasta. Kysymykseni olivat liian suppeita ja aikaa kyselylomakkeen täyttämiseen oli liian vähän. Tämä voi osaltaan selittää osan kyselyssä saaduista ristiriitaisista tiedoista. Myös yksi avoin kysymys minun täytyi kokonaan sivuuttaa, koska en ollut selittänyt kysymyksellä haettavaa asiaa tarpeeksi selkeästi koehenkilöille, jolloin osa vastasi täysin eri asiaan kuin oli tarkoitus. Tämä on kuitenkin hyvää harjoitusta tulevia tutkimuksiani varten, joita todennäköisesti tulen suorittamaan instrumenttivalintojen stereotypioiden saralla.

Oman aineistostani löytyi kuitenkin stereotypioita vahvistavia löydöksiä. Sukupuolijakauma eri instrumenteissa stereotyyppinen, jossa naisia oli lähinnä laulajissa, kosketinsoittajissa, saksofonisteissa ja viulisteissa. Miehet taas soittivat stereotyyppisiä ”poikien soittimia”, kuten kitaraa, bassoa ja rumpuja. Myös persoonallisuuden osalta tietyt stereotypiat pitivät paikkaansa, kuten laulajien ja kitaristien halu olla huomion keskipisteenä. Aineisto siis osaltaan todistaa stereotypioiden olemassaolon ja sen, että se edelleen vaikuttaa instrumenttivalinnoissa.

Tilastot myös kertovat omaa selkeää tarinaansa. Tytöt harrastavat enemmän laulamista ja miehet enemmän soittamista. Hälyttävää on myös se, että Suomessa musiikin



harrastaminen on ollut tasaisessa laskussa (SVT 2002). Opettajan näkökulmasta surullista on myös nähdä, kuinka musiikin aktiivinen harrastaminen vähenee suoraan verrannollisesti ikään. Tämänkin takia olisi tärkeää, että jokainen oppilas löytäisi itselleen sopivan soittimen, jotta soittoharrastus olisi mielekästä myös vanhemmalla iällä.

Tulevassa musiikinopettajan työssä näiden stereotyyppien tiedostaminen kuitenkin helpottaa niiden murtamista. Erityisesti joissain tutkimuksissa käytettyjä metodeja, kuten antamista joistain instrumenteista pelkästään ääni- tai kuvanäytteitä, pystyy suoraan soveltamaan esiteltäessä eri instrumentteja oppilaille. Muita konkreettisia tapoja murtaa stereotyyppiä on välttää puhumasta soittimista ”poikien soittimista” tai ”tyttöjen soittimista”. On myös tärkeää antaa oppilaille roolimalleja molempien sukupuolien edustajista instrumentalisteina. Myös transsukupuolisten instrumentalistien esittäminen oppilaille voi antaa joillekin oppilaista positiivisen näkökulman musiikkiin. Opettajana voi myös puuttua oppilaiden käyttämään kieleen tai käytökseen, joka ylläpitää negatiivisia stereotyyppiä. Erityisesti kiusaamisen ehkäiseminen auttaa stereotyyppien vastaisesti instrumenttinsa valinnoita oppilaita.

On kuitenkin myös tärkeää, ettei stereotyyppiä vastaan tarvitse ”taistella” sen itseisarvon vuoksi. Mikäli joku oppilas haluaa toimia vallitsevien sukupuolistereotyyppien mukaisesti soitinvalinnassaan, täytyy se hänelle mahdollistaa. Opettajana koen kuitenkin tärkeäksi sen, että lapset ymmärtäisivät stereotyyppien olevan vain sitä: yhteiskunnan, kulttuurin ja median luomia kuvia siitä, kuinka jokaisen kuuluisi käyttäytyä. Oppilaiden lokeroiminen tietyn sukupuolen kautta tiettyihin soittimiin aiheuttaa pahimmillaan huonoja musikaalisia kokemuksia ja saattaa aiheuttaa jopa soittoinnostuksen täydellisen lopahtamiseen. Oppilaiden ajatusmallien muuttaminen voi kuitenkin olla opettajalle todella monumentaalinen tehtävä. Koska kukaan oppilas ei elä täydellisessä mediapimennossa, täytyy myös median tuotaman sisällön muuttua stereotyyppiä murtavampaan muotoon, ennen kuin niistä päästään lopullisesti eroon.

Täytyy kuitenkin myös muistaa, ettei instrumenttivalinta pohjautu pelkästään stereotyyppioihin. Siihen vaikuttavat monet tekijät, joista stereotyyppiat eivät ole välttämättä edes suurin. Jokainen valintahetki on subjektiivinen kokonaisuus henkilön omia mieltymyksiä, sosiaalisia vaikutuksia ja käytännön syitä, joihin jokaiseen toki stereotyyppiat vaikuttavat omalla tavallaan. Tämänkaltaista tutkimusta kuitenkin kaivataan lisää, jotta löytäisimme keinoja auttaa oppilaita löytämään soitin, johon he olisivat oikeasti tyytyväisiä.

## LÄHTEET

- Abeles, H. F., & Porter, S. Y. (1978). The sex-stereotyping of musical instruments. *Journal of Research in Music Education*.
- Bell, C. R. & Cresswell, A. (1984). Personality Differences among Musical Instrumentalists. *Psychology of Music*, 12(2), 83-93.
- Chang, B. (2007). Band instrument selection by middle and high school students in international schools: Personality predictors and various influences. Master's thesis. University of Southern California, Faculty of the Thornton School of Music.
- Conway, C. (2000). Gender and musical instrument choice: A phenomenological investigation. *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, 146, 1-15.
- Cribb, C. & Gregory, A. H. (1999). Stereotypes and Personalities of Musicians. *The Journal of Psychology*, 133(1), 104-114.
- Cutietta, R. A. & McAllister, P. A. (1997). Student personality and instrumental participation, continuation, and choice. *Journal of Research in Music Education*, 45(2), 282-294.
- Delzell, J. K., & Leppla, D. A. (1992). Gender association of musical instruments and preferences of fourth-grade students for selected instruments. *Journal of Research in Music Education*.
- Fortney, P. M., Boyle, J. D., & DeCarbo, N. J. (1993). A study of middle school band students' instrument choices. *Journal of Research in Music Education*, 41, 28-39.
- Griswold, P. A., & Chroback, D. A. (1981). Sex-role associations of music instruments and occupations by gender and major. *Journal of Research in Music Education*.
- Hallam, S., Rogers, L. & Creech, A. 2008. Gender Differences in Musical Instrument Choice. *International Journal of Music Education* 26 (1), 7-19.
- Mihajlovski, Z. (2013). Personality, Intelligence and Musical Instrument. *Croatian Journal of Education*, 15(1), 155-172.
- Pitkänen, P. V. 2016. "Kaikki kitaristit on just tollasia" - Instrumenttivalintojen stereotyyppioista. Jyväskylän yliopisto, Musiikkikasvatuksen julkaisematon seminaarityö.

- Raatikainen, T. 2014. Instrumenttivalintojen syyt ja seuraukset puhallinsoittajilla. Jyväskylä: Pro gradu -työ: Jyväskylän yliopisto, musiikin laitos, musiikkikasvatus.
- Sinsel, T. J., Dixon, W. E., & Blades-Zeller, E. (1997). Psychological sex-type and preferences for musical instruments in fourth and fifth graders. *Journal of Research in Music Education*.
- Suomen virallinen tilasto (SVT): Vapaa-aikatutkimus 2002. Helsinki: Tilastokeskus.  
Luettu: 26.11.2017 osoitteesta  
[http://www.stat.fi/til/vpa/2002/vpa\\_2002\\_2005-01-26\\_tie\\_001.html](http://www.stat.fi/til/vpa/2002/vpa_2002_2005-01-26_tie_001.html)
- Wiedenfeld, L. M. 2012. Sex-Types and Instrument Selection: The Effect of Gender Schemas on Fifth Graders' Instrument Choices. *Texas Music Education Research*, 64-76.
- Wrape, E. R., Dittloff, A. L. & Callahan, J. L. 2016. Gender and Musical Instrument Stereotypes in Middle School Children: Have Trends Changed? Update: Applications of Research in Music Education 34 (3), 40-47.
- Wych, G. M. 2012. Gender and Instrument Associations, Stereotypes, and Stratification: A Literature Review. Update: Applications of Research in Music Education 30 (2), 22-31.

**LIITE****Instrumenttivalintakysely**Sukupuoli: Mies  Nainen 

Pääinstrumentti: \_\_\_\_\_

**Miten olet päätyneet valitsemaan pääsoittimesi? Onko sinulla sivusoittimia?****Nimeä 1-3 mieleisintä musiikkigenreä soittaa (pääinstrumentillasi)**

\_\_\_\_\_

**Millaisen identiteetin koet itsellesi muusikkona? (Voit valita monta)**Artisti  Opettaja  Taustamuusikko yhtyeessä Yhtyeen keulahahmo  Studiomuusikko Säveltäjä-sanoittaja (itselle)  Säveltäjä-sanoittaja (muille) 

Jokin muu, mikä? \_\_\_\_\_

**Miten seuraavat väittämät kuvaavat sinua? (1-ei ollenkaan, 5-todella hyvin)**

Väite	1	2	3	4	5
Olen sosiaalinen	1				
Viihdyn yksin olemisesta					
Haluan rakentaa soolouraa					
Pidän huomion keskipisteenä olemisesta					
Viihdyn ollessani muiden seurassa					
Pidän ryhmän "rivijäsenenä" olemisesta					
Haluan esiintyä suurilla lavoilla sooloartistina					
Pidän ryhmän johtajana olemisesta					
Haluan esiintyä suurilla lavoilla osana yhtyettä					

**Kuvaile omaa persoonaasi lyhyesti**